

B I D R A G
T I L L
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1901.

(ÅRGÅNG 28.)

UTARBETADT AF STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 17.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1901

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

I denna serie utkom följande delserier:

1867-1912: Hushållningssällskapens berättelser för år ... / jämte sammandrag, utarb. af Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1865-1911 = 1-47 och

1874-1910: Sammandrag av Kungl. Maj:ts befallningshavandes årsväxtberättelser för åren ... / utarb. av Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1874-1910 = Årg. 1-37. – Utbruten ur Sammandraget i Hushållningssällskapens årsberättelser.

Föregångare:

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om jordbruk och boskapsskötsel.

Efterföljare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

Årsväxten / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1963. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1962.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. 2, Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959.

S. 23: Tab. D 10. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal 1750-1900. Se Diagram Fig. 8.

S. 23-25: Tab. D. 11. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal länsvis 1750-1900.

S. 26: Tab. D 12. Brukningsenheter inom olika storleksgrupper 1885-1910. Se Diagram Fig 9.

S. 33: Tab. E 1. Nyodlingar i hektar 1871-1955.

S. 33: Tab. E 2. Areal av olika ägoslag 1800-1920.

S. 36-38: Tab. E 5. Åkerjordens användning: areal använd för spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 6.

S. 38-40: Tab. E 6. Åkerjordens användning: areal använd för andra växtslag än spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 13.

S. 41: Tab. E 7. Åkerjorderna användning 1866-1955: relativ fördelning, %.

S. 44: Tab. E 12. Allmän skördesiffra 1786-1955.

S. 45: Tab. E 13. Utsåde i ton 1802-1820.

S. 45: Tab. E 14. Utsåde i ton 1818-1860.

S. 46: Tab. E 15. Utsåde i ton 1865-1955.

S. 46: Tab. E 16. Skörd i 1 000-tal ton 1802-1820. Se Diagram Fig. 15.

S. 47: Tab. E 17. Skörd i 1 000-tal ton 1818-1860. Se Diagram Fig. 16 och 17.

S. 47-49: Tab. E 18. Skörd av spannmål i 1 000-tal ton 1860-1955. Se Diagram Fig. 16.

S. 50-52: Tab. E 19. Skörd av potatis, rotfrukter, hö och halm i 1 000-tal ton 1866-1955. Se Diagram Fig. 17.

S. 59: Tab. E 27. Skörd i miljoner skördeenheter 1866-1955.

S. 59: Tab. E 28. Skörd i skördeenheter per ha 1866-1955.

S. 60: Tab. E 29. Skörd per ha av vissa växtslag i deciton 1866-1955.

S. 61: Tab. E 31. Husdjur 1805-1820: översikt. Se Diagram Fig. 18 och 19.

S. 61: Tab. E 32. Husdjur 1818-1860. Se Diagram Fig. 18.

S. 62: Tab. E 33. Husdjur 1861-1911. Se Diagram Fig. 18.

S. 63: Tab. E 34. Husdjur 1913-1955. Se Diagram Fig. 18.

S. 67: Tab. E 38. Hästar och kor länsvis 1850-1955: index (1870 = 100).

S. 70: Tab. E 41. Nötkreatursenheter 1871-1955.

S. 70: Tab. E 42. Den vegetabiliska och animaliska produktionen 1871-1955.

S. 71: Tab. E 43. Den animaliska produktionen i 1 000 ton 1871-1913. Se Diagram Fig. 21 och 22.

S. 73: Tab. E 47. Renar 1865-1955.

S. 77: Tab. E 55. Hushållningssällskapen 1882-1955: översikt.

BISOS N digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) med stöd från Riksbankens Jubileumsfond, 2009.

Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

B I D R A G
T I L L
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

N) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1901.

(ÅRGÅNG 28.)

UTARBETADT AF STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 17.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1901

INNEHÅLL.

	Sid.
Underdånig berättelse	3-13.
I. Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1901.....	4.
Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1901 års skörd..	7.
II. Quantitativ beräkning af uppgifterna om 1901 års skörd.....	8.
Tab. A. Jemförelse mellan 1901 års och 1881-1900 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.....	9.
Tab. B. Sädesslagens medelvigt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1881-1900 samt år 1901.....	11.
Tab. C. Sädesskördens beräknade vikt år 1901.....	12.
Tabellbilaga	14-16.
Tab. 1. Sammandrag af kronolänsmännens rapporter om skörden år 1901.....	14.
Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1901.....	16.
Résumé	17.

T I L L K O N U N G E N .

Till åtlydnad af de föreskrifter, som meddelats i Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 5 juni 1874, anhåller Statistiska Centralbyrån i underdånighet att härmed få afgifva sin redogörelse för 1901 års skörd. I likhet med hvad tillföre varit fallet, lemnas först en sammanställning af de allmänna omdömen om årsväxten, som af de särskilda Länsstyrelserna uttalats, samt Centralbyråns

härpå grundade totalomdöme om hela rikets skörd, och härefter följa de beräkningar öfver skördemängd, spanmålens vikt m. m., hvilka kunnat af Centralbyrån utföras med ledning dels af Hus-hållningssällskapens senaste uppgifter om utsädesbeloppen, dels ock af de för hvarje länsmansdistrikt afgifna rapporter om skördens körntal och dylikt.

I.

Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1901.

Ur dessa omdömen,¹⁾ hvilka från den 11 oktober till den 12 november innevarande år inkommo till Statistiska Centralbyrån, meddelas följande utdrag, nämligen:

för *Stockholms län* (ink. till Stat. Cb. d. 5 nov. 1901):

att, vid det förhållande att såväl sädes- som höskörden kvantitativt taget varit under medelmåttan, skörden, om den än till kvaliteten stundom varit god, delvis äfven af utmärkt beskaffenhet, dock utfallit *under medelmåttan*;

för *Uppsala län* (ink. d. 2 nov.):

att skörden i sin helhet bedömd utfallit *under medelmåttan*;

för *Södermanlands län* (ink. d. 18 okt.):

Hösthvetet, som skördats under ovanligt gynsamma förhållanden, har lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet.

Vårhvetet, hvilket sädeslag odlas endast i vissa trakter af länet, har gifvit nära medelmåttig skörd af god beskaffenhet.

Höstrågen, som likaledes blifvit väl inbergad, har blifvit af mycket god beskaffenhet och lemnat nära god skörd.

Vårsåden af korn, hafre och blandsäd, som i större delarne af länet högst betydligt lidit af torka, har lemnat nära medelmåttig skörd af ej fullgod beskaffenhet.

Ärter, som ej odlas i någon större utsträckning, hafva gifvit knapp skörd af dålig beskaffenhet.

Vicker odlas i allmänhet till grönfoder; der skörden deraf fått mogna, har den blifvit mycket ringa.

Potatisen har svårt lidit af ihållande torka, och till följd deraf har nästan missväxt uppstått å detta slags rotfrukter, men skörden deraf är till beskaffenheten utmärkt god.

Höskörden, som inbergats under synnerligen gynsamma förhållanden, har på första årets vallar varit ringa samt på andra och tredje årets vallar under medelmåttig, men af utmärkt beskaffenhet.

Halmen har af såväl höstsäd som vårsäd lemnat nära medelmåttig skörd af utmärkt beskaffenhet.

Såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd i länet anser sig Konungens Befallningshafvande följaktligen böra uttala, att den varit *knappt medelmåttig*;

för *Östergötlands län* (ink. d. 1 nov.):

att höstsåden kan anses hafva gifvit en nära god skörd;

att vårsåden lemnat en afkastning, som kan betecknas under medelmåttig;

att potatisen, som hämmats i utvecklingen genom sträng torka och på en del orter jemväl varit utsatt för frost, dock kunnat upp- tagas under gynsamma omständigheter och afkastat en skörd, som kan betraktas såsom knapp eller ringa;

att höskörden, som äfven lidit af rådande stark torka, inhemtats under synnerligen lyckliga bergningsförhållanden och blifvit från odlad jord nära god samt från naturliga ängar fullt medelmåttig; samt att halmfakstningen kan anses vara öfver medelmåttig, af god beskaffenhet.

¹⁾ Dessa Länsstyrelsernas omdömen jemte de hufvudsakliga resultaten af Statistiska Centralbyråns beräkningar äro, i den mån de sistnämnda hunnit verkställas, genom Post- och Inrikes Tidningar till allmänhetens kännedom redan meddelade.

Såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd inom länet anser sig Landshöfdinge-Embete följaktligen böra uttala, att densamma blifvit *medelmåttig*;

för *Jönköpings län* (ink. d. 22 okt.):

att höstsåden lemnat fullt medelmåttig skörd;
att vårsåden gifvit medelmåttig skörd;
att skörden af potatisen äfvensom andra rotfrukter varit betydligt under medelmåttan;

att höskörden varit öfver medelmåttig;

att halmfakstningen varit medelmåttig; samt

att bergningsvädret varit synnerligen gynsamt.

Till följd häraf kan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet, att densamma blifvit *medelmåttig*;

för *Kronobergs län* (ink. d. 18 okt.):

att höstsåden, nästan uteslutande bestående af råg, lemnat medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsåden, hvaraf hufvudsakligen odlas korn och hafre samt endast i mindre betydande eller ringa mån råg, hvete och blandsäd, gifvit nära medelmåttig skörd af temligen god beskaffenhet;

att potatis och öfriga rotfrukter, hvilka senare endast i ringa mån odlas, gifvit betydligt under medelmåttig skörd af i allmänhet god beskaffenhet;

att höskörden blifvit fullt medelmåttig och af god beskaffenhet;

att halmfakstningen blifvit nära medelmåttig;

att såväl sädesgrödan som hö- och halmkörden öfver hufvud taget blifvit tillräcklig för ortens behof; samt

att väderleken till följd af den under högsommaren och hösten rådande starka värmen och ringa nederbörden varit för växtligheten mindre gynsam, men för grödans inbergning särdeles fördelaktig.

På grund af hvad sålunda meddelats anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdöme, att innevarande års skörd i länet utfallit *nära medelmåttig*;

för *Kalmar län* (ink. d. 21 okt.):

att såväl höst- som vårsädeslagen lemnat medelmåttig afkastning, de förra af god och de senare af något svagare beskaffenhet;

att potatisen gifvit betydligt under medelskörd, dock af i allmänhet god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord, ehuru sådan kunnat tagas blott 1 gång, blifvit nära god och från naturlig äng medelmåttig, båda slagen bergade under sällspordt gynsamma förhållanden;

att halmfakstningen, fullt medelmåttig af höstsäd och i det närmaste medelmåttig af vårsäd, i det hela kan anses såsom medelmåttig.

På grund häraf gäller såsom allmänt omdöme, att årets skörd blifvit *medelmåttig*;

för *Gotlands län* (ink. d. 21 okt.):

att skörden varit *icke fullt medelmåttig*;

för *Blekinge län* (ink. d. 1 nov.):

Höstsåden kan beträffande hvetet anses hafva gifvit fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet och i allmänhet hög vigt; rågen, som här och hvar hade otyglig väderlek under blomningen, har lemnat nära medelmåttig skörd af merendels god beskaffenhet.

Vårsåden, hvaraf hufvudsakligen odlas hafre och korn samt endast i jernförelsevis ringa mån hvete, råg och blandsäd, har gifvit mindre än medelskörd.

Potatisen, som endast å ett fåtal orter inom länet befunnits företräda, har öfver hufvud taget varit af god beskaffenhet, men lemnat under medelskörd, hvaremot

Öfriga rotfrukter gifvit något öfver medelmåttig skörd af äfvenledes god beskaffenhet.

Höskörden från odlad jord har, hvad beträffar första skörden, varit god, å vissa orter till och med riklig, hvaremot andra skörden till följd af långvarig torka i allmänhet blifvit obetydlig och flerstädes blott användts till bete; från naturliga ängar har höskörden blifvit något öfver medelmåttig.

Halmfakstningen, som af höstsäd lemnat god och af vårsäd medelmåttig skörd, har i allmänhet varit af god beskaffenhet med undantag af hafrehalmen, som ganska allmänt skadats af rost.

Såväl höet som säden och rotfrukterna hafva inom hela länet inbergats under synnerligen gynsamma väderleksförhållanden.

Såsom allmänt omdöme öfver årets skörd inom länet torde böra sägas, att den blifvit till mängden *något under medelmåttan* men af god, dock, hvad annan säd än hvete beträffar, ej fullviktig beskaffenhet;

för *Kristianstads län* (ink. d. 30 okt.):

att höstsäden lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsäden, som hufvudsakligen består af korn och hafre, gifvit medelmåttig skörd, dock af delvis mindre god beskaffenhet å ställen, der den lidit skada af torka;

att potatis likasom sockerbetor lemnat medelmåttig skörd, potatisen flerstädes mindre utvecklad och af mindre god beskaffenhet, men sockerbetorna af mycket god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord varit medelmåttig och från naturliga ängar fullt medelmåttig, i båda fallen af god beskaffenhet; samt

att halmfakstningen såväl af höstsäd som af vårsäd varit medelmåttig, vårsädehalmen dock flerstädes kort.

På grund häraf anser sig Länstyrelsen särskildt med hänsyn till det gynsamma bergningsväder, som varit rådande under skördetiden, i följd hvaraf både sädes- och fodergrödan blifvit synnerligen väl inbergad, kunna uttala det allmänna omdöme om innevarande års skörd, att den utfallit *fullt medelmåttig*;

för *Malmöhus län* (ink. d. 28 okt.):

att skörden varit *fullt medelmåttig*;

för *Hallands län* (ink. d. 11 okt.):

Hvetet har å de fält, der till utsäde nyttjats nyare, ädla sorter af detta sädeslag, under vintern förstörts, så att fälten måst uppplöjas, men har å öfriga fält lemnat medelmåttig skörd af god beskaffenhet.

På högre belägen jord har rågen till följd af sommarens ihållande torka brådmognat och lemnat mindre kärna, men kan för öfrigt anses hafva gifvit medelskörd af oklanderlig beskaffenhet.

Skörden af 6-radigt korn har blifvit god till både mängd och kärna. 2-radigt korn har deremot lemnat medelmåttig skörd, men af god beskaffenhet.

Hafren har på bättre, välskött jord lemnat fullt medelmåttig afkastning af god beskaffenhet. På en del klenare och högt belägen jord har skörden till beskaffenheten blifvit sämre och lättare.

Ärter, som emellertid odlas föga, hafva lemnat en mycket god skörd af god beskaffenhet.

Socketbetor anses gifva medelmåttig skörd.

Potatisen, hvilken delvis skadats af torka, antages komma att lemna knapp, men till beskaffenheten god skörd.

Öfriga rotfrukter torde lemna knapp medelskörd.

Höet, som inbergats under de gynsammaste väderleksförhållanden, anses hafva lemnat medelskörd i mellersta delen af länet, men under medelskörd i länets öfriga delar, allt dock af god beskaffenhet.

Halmfakstningen af vintersäd lemnar medelskörd, men af vårsäd knapp medelskörd, allt dock af god beskaffenhet.

Såsom allmänt omdöme torde kunna uttalas, att skörden inom länet varit till mängden *icke fullt medelmåttig*, men till beskaffenheten *god*;

för *Göteborgs och Bohus län* (ink. d. 2 nov.):

att höstsädena, råg och hvete, hvilket senare sädeslag i endast ringa omfattning odlas, lemnat öfver medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att vårsädena, hafre, som utgör länets hufvudsäde, samt korn och blandsäd, gifvit medelmåttig skörd såväl till myckenhet som till beskaffenhet;

att afkastningen af ärter, bönor och vicker, hvilka sädeslag odlas i blott ringa omfattning, varit under medelmåttan;

att potatisskörden blifvit nära medelmåttig och af god beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter lemnat under medelmåttig skörd;

att lin, som i obetydlig grad utgör föremål för odling, lemnat medelmåttig skörd;

att höskörden såväl å odlad jord som å naturlig äng blifvit öfver medelmåttan och är af utmärkt beskaffenhet; samt

att halmfakstningen utfallit under medelmåttan, men till beskaffenheten blifvit god; anseende sig Konungens Befallningshafvande på grund af nu angifna förhållanden och särskildt med hänsyn till skördens i allmänhet goda beskaffenhet kunna fälla det allmänna omdöme om innevarande års skörd i länet, att den blifvit *fullt medelmåttig*;

för *Elfsborgs län* (ink. d. 4 nov.):

att höstsäden, som hufvudsakligen består af råg, lemnat medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att beträffande hafre, korn och blandsäd, af hvilka hafre är länets förnämsta säde, skörden jemväl blifvit medelmåttig och af mycket god beskaffenhet;

att skidfrukter, såsom ärter, bönor och vicker, hvilka odlas ringa, gifvit skörd under medelmåttan, men af god beskaffenhet;

att af rotfrukter potatisen lemnat medelmåttig skörd af god beskaffenhet och rofvorna, hvilka odlas endast å större egendomar, lemnat skörd under medelmåttan af god beskaffenhet;

att höskörden varit medelmåttig och af utmärkt beskaffenhet; samt

att halmfakstningen varit god och blifvit inbergad under synnerligen gynsamma förhållanden.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdöme om innevarande års skörd, att den utfallit *medelmåttig*;

för *Skaraborgs län* (ink. d. 24 okt.):

att höstsäden gifvit fullt medelmåttig skörd;

att vårsäden lemnat nära medelmåttig skörd;

att potatisen lemnat under medelmåttig afkastning af god beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter gifvit mindre än medelskörd;

att höskörden, hvars inbergning försiggått under särdeles gynsamma väderlek, lemnat fullt medelmåttig afkastning; samt

att såväl höst- som vårsäden lemnat fullt medelmåttigt halmutbyte af god beskaffenhet.

Med hänsyn till dessa förhållanden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna angående årsväxten uttala det allmänna omdöme, att jordbruket inom länet gifvit *medelmåttig* afkastning;

för *Vermlands län* (ink. d. 29 okt.):

att höstsädet anses hafva lemnat god skörd af fullviktig och god beskaffenhet;

att vårsädet, hvaraf hafre mest odlas, till följd af sommarens starka torka gifvit under medelmåttig skörd till såväl korntal som vigt och beskaffenhet i öfrigt;

att potatisskörden varit medelmåttig, men af god beskaffenhet; att höafkastningen varit öfver medelmåttan och, på grund af synnerligt gynsamma bergningsförhållanden, i allmänhet af mycket god beskaffenhet;

att halmfakstningen af höstsäd i allmänhet varit god, men af vårsäd, på grund af torkan, under medelmåttan; samt

att bergningsvädret varit synnerligen gynsamt.

På grund häraf anser sig Länsstyrelsen kunna uttala det allmänna omdömet om innevarande års skörd inom länet, att densamma varit *medelmåttig*;

för Örebro län (ink. d. 26 okt.):

att hvetet, som på ett och annat ställe angräpits af sot, skördats under gynsam väderlek och lemnat fullt medelmåttig skörd af god kvalitet;

att rågen, som likaledes bergats under gynsamma förhållanden, lemnat nära god skörd af mycket god beskaffenhet;

att kornet och blandsäden, som odlas mindre i länet, lemnat medelmåttig skörd af delvis god beskaffenhet;

att hafren lemnat fullt medelmåttig skörd, som på högre belägna trakter varit af mindre god beskaffenhet;

att ärter, som odlas mindre i länet, gifvit skörd under medelmåttan af mindre god beskaffenhet;

att potatisen, som lidit af torka, gifvit skörd långt under medelmåttan;

att öfriga rotfrukter gifvit skörd under medelmåttan;

att höet, som blifvit väl inbergadt, lemnat medelmåttig skörd af mycket god kvalitet;

att halmfakstningen varit fullt medelmåttig.

Till följd häraf kan Konungens Befallningshafvande uttala det omdöme om årets skörd inom länet, att densamma varit *medelmåttig*;

för Vestmanlands län (ink. d. 30 okt.):

att sädesskörden icke lemnat medelmåttig afkastning, men att den varit af god beskaffenhet;

att potatis och öfriga rotfrukter jemväl lemnat under medelmåttig skörd, dock i allmänhet af god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord måste anses icke fullt medelmåttig samt från naturliga ängar, ehuru i vissa delar af länet densamma slagit alldeles fel, medelmåttig, att halmfakstningen af höstsäden får anses medelmåttig och af vårsäden varit under medelmåttan samt att såväl höskörden som halmen varit af god beskaffenhet.

Med hänsyn till dessa förhållanden kan innevarande års skörd med afseende på myckenheten anses *icke medelmåttig* samt med afseende å beskaffenheten *god*;

för Kopparbergs län (ink. d. 2 nov.):

att höstsäden, som hufvudsakligen består af råg och i länets sydligare socknar till någon mindre del af hvete, lemnat fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att skörden af vårsäd, hvaraf mest odlas hafre och korn, varit medelmåttig och jemväl af god beskaffenhet;

att af potatisen erhållits medelmåttig skörd, som i allmänhet varit af god beskaffenhet;

att höskörden såväl från odlad jord som från naturliga ängar varit nära medelmåttig och af god beskaffenhet; samt

att halmfakstningen, som af höstsäden varit medelmåttig och af vårsäden under medelmåttan, likaledes varit af god beskaffenhet;

och får på grund häraf Konungens Befallningshafvande, med annålan att bergningsvädret varit synnerligen gynsamt, såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd inom länet uttala den mening, att skörden blifvit *medelmåttig* och af *god* beskaffenhet;

för Gefleborgs län (ink. d. 24 okt.):

att höstsäden gifvit nära god skörd;

att vårsäden, hvaraf hvete och råg odlas endast obetydligt inom länet, lemnat medelmåttig skörd;

att potatisen gifvit medelmåttig skörd;

att höskörden likaledes varit medelmåttig;

att halmen lemnat något under medelmåttig skörd; samt

att beskaffenheten af skörden i allmänhet varit god.

Och kan i följd häraf såsom allmänt omdöme om skörden inom länet uttalas, att densamma varit *medelmåttig*;

för Vesternorrlands län (ink. d. 28 okt.):

att höskörden från såväl odlad jord som naturliga ängar varit medelmåttig och af god beskaffenhet;

att sädesskörden, såväl beträffande hufvudsädet korn som den mindre allmänt förekommande rågen, varit af god beskaffenhet och fullt medelmåttig;

att potatisen likaledes lemnat fullt medelmåttig skörd af god, på sina ställen utmärkt god, beskaffenhet;

att halmfakstningen i allmänhet varit god, ehuru halmen på en del trakter till följd af den under sommaren rådande torkan blifvit kort; samt

att på grund häraf skörden, som gynnats af synnerligen förmanligt bergningsväder, kan anses hafva utfallit *fullt medelmåttig* och af *god* beskaffenhet;

för Jemtlands län (ink. d. 4 nov.):

att höskörden af odlad jord blifvit öfver medelmåttan, af god beskaffenhet;

att höskörden af naturlig äng blifvit fullt medelmåttig, af god beskaffenhet;

att halmfakstningen blifvit medelmåttig och i allmänhet af god beskaffenhet;

att skörden af säd blifvit fullt medelmåttig och väl inbergad; samt

att potatisen lemnat medelmåttig skörd, af särdeles god beskaffenhet;

för Vesterbottens län (ink. d. 2 nov.):

att höstsäden, som uteslutande består af råg, gifvit en medelmåttig skörd, välbergad och af god beskaffenhet;

att kornet, ortens hufvudsäde, äfvenledes lemnat en välbergad, nästan medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

att potatisen lemnat en fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet; samt

att höskörden från odlad jord blifvit fullt medelmåttig och delvis riklig samt af god beskaffenhet, hvaremot höskörden från naturliga ängar äfvensom halmfakstningen blifvit under medelmåttan till följd af torka; hela foderskörden är dock synnerligen välbergad.

Med hänsyn till dessa förhållanden finner Konungens Befallningshafvande sig böra uttala det allmänna omdömet om skörden inom länet, att densamma blifvit beträffande spanmål och potatis medelmåttig samt beträffande foder äfvenledes medelmåttig, och att hela skörden genom fördelaktigt bergningsväder blifvit synnerligen väl bergad;

för Norrbottens län (ink. d. 12 nov.):

Rågen, som endast i kustsocknarna utgör föremål för nämnvärd odling, har lemnat fullt medelmåttig skörd af god beskaffenhet;

Kornet, hufvudsädet, likaså;

Hafren odlas nästan uteslutande såsom grönfoder; afkastningen öfver medelmåttan;

Potatisskörden kan särskildt med hänsyn till skördens utmärkta beskaffenhet betecknas såsom *god*;

Öfriga rotfrukter odlas högst obetydligt, hufvudsakligen endast såsom trädgårdsväxter;

Höafkastningen, såväl från odlad jord som från naturliga ängar, kan i betraktande af det sällsynt gynsamma bergningsvädret och skördens utmärkta beskaffenhet betecknas såsom fullt medelmåttig;

Halmafkastningen betydligt under medelmåttan.

Såsom totalomdöme öfver årets skörd inom länet kan uttalas, att densamma utfallit *fullt medelmåttig*.

Sammanfattas ofvan meddelade omdömen, så vidt de gälla skörden i dess helhet inom hvarje län, erhålles följande

Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1901 års skörd.

Stockholms län	under medelmåttan.
Uppsala län	under medelmåttan.
Södermanlands län	knappt medelmåttig.
Östergötlands län	medelmåttig.
Jönköpings län	medelmåttig.
Kronobergs län	nära medelmåttig.
Kalmar län	medelmåttig.
Gotlands län	icke fullt medelmåttig.
Blekinge län	nära medelmåttig. ¹⁾
Kristianstads län	fullt medelmåttig.
Malmöhus län	fullt medelmåttig.
Hallands län	medelmåttig. ¹⁾
Göteborgs och Bohus län	fullt medelmåttig.
Elfsborgs län	medelmåttig.
Skaraborgs län	medelmåttig.
Vermlands län	medelmåttig.
Örebro län	medelmåttig.
Vestmanlands län	nära medelmåttig. ²⁾
Kopparbergs län	medelmåttig.
Gefleborgs län	medelmåttig.
Vesternorrlands län	fullt medelmåttig.
Jemtlands län	öfver medelmåttan. ²⁾
Vesterbottens län	fullt medelmåttig. ²⁾
Norrbottnens län	fullt medelmåttig.

Hela riket **Medelmåttig.**

Om nu enligt den värdeskala för de särskilda länen, som år 1890 upprättades och för hvilken då i årets Sammandrag lemnades redogörelse, de län, hvilkas skördeutfall varit detsamma eller i det närmaste detsamma, föras tillhopa, visar sig, att 1901 års skörd i fråga om länen kan sålunda betecknas:

öfver medelmåttan	i 1 län med 2 % af medelskörden i riket
fullt medelmåttig	» 6 » » 26 » » » » »
medelmåttig	» 10 » » 48 » » » » »
nära (knappt, icke fullt) medelmåttig »	» 5 » » 16 » » » » »
under medelmåttan	» 2 » » 8 » » » » »

Af länen hafva således 10 med tillsammans nära hälften af medelskörden i riket erhållit medelmåttig skörd; mer än

¹⁾ Jämför ordalydelsen i ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen.

²⁾ Enligt ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen, sammanställt med kronolänsmännens rapporter.

medelmåttig har skörden blifvit hufvudsakligen i de skånska och de norrländska länen; sämst har densamma utfallit i bland annat de fyra länen omkring Mälaren.

För erhållandet af det nyss angifna omdömet om rikets skörd hafva vid beräkningen de allmänna omdömen, som för de särskilda länen användts om deras årsskörd, blifvit omsatta till de relativa talvärden, som finnas angifna i 1874 års berättelse. Enligt denna hafva nämligen gifvits och gifvas fortfarande åt dessa allmänna omdömen följande värden:

Ymnig skörd	10.
Riklig skörd	9.
God skörd	8.
Nära god skörd	7.5.
Öfver medelmåttig skörd	7.
Fullt medelmåttig skörd	6.5.
Medelmåttig skörd	6.
Nära medelmåttig skörd	5.5.
Under medelmåttig skörd	5.
Betydligt under medelmåttig skörd	4.5.
Knapp eller ringa skörd	4.
Nästan missväxt	3.
Missväxt	0—2.

Användas dessa talvärden vid beräkningen af 1901 års skörd, erhålles såsom riksmedelstal 6.0, hvilket motsvarar uttrycket medelmåttig.

Då jämförelser med tidigare år i hög grad tjena att belysa årets skördeutfall och klargöra uppfattningen deraf, meddelas här äfven de allmänna omdömen, som skördarne i riket ansetts böra erhålla från och med 1874, det år då sammandrag af Länsstyrelsernas årsväxtberättelser för första gången af Statistiska Centralbyrån offentliggjordes:

Skördeår.	Relativt värde.	Motsvarande allmänt omdöme.
1901	6.0	Medelmåttig.
1900	7.3	Nära god.
1899	5.3	Under medelmåttan.
1898	7.4	Nära god.
1897	6.5	Fullt medelmåttig.
1896	6.7	Fullt medelmåttig.
1895	6.2	Något öfver medelmåttan.
1894	6.6	Fullt medelmåttig.
1893	5.9	Nästan medelmåttig.
1892	7.8	God.
1891	6.4	Fullt medelmåttig.
1890	7.5	Nära god.
1889	5.4	Nära medelmåttig.
1888	6.1	Medelmåttig.
1887	6.4	Fullt medelmåttig.
1886	6.2	Något öfver medelmåttan.
1885	5.8	Nästan medelmåttig.
1884	7.3	Nära god.
1883	5.9	Nästan medelmåttig.
1882	7.4	Nära god.
1881	5.0	Under medelmåttan.
1880	6.8	Öfver medelmåttan.
1879	6.5	Fullt medelmåttig.
1878	7.5	Nära god.

Skördeår.	Relativt värde.	Motsvarande allmänt omdöme.
1877	5.4	Nära medelmåttig.
1876	5.9	Nästan medelmåttig.
1875	7.0	Öfver medelmåttan.
1874	5.4	Nära medelmåttig.

Af de tjugusju skördeåren 1874—1900 hafva, efter talvärdet räknadt, 9 erhållit lägre talvärde än året 1901, och är sistnämnda år det enda, hvars tal fullt sammanfaller med det värde, som plägar åsättas en medelmåttig skörd. I genomsnitt för samtliga tjuguaåta åren har talvärdet uppgått till 6.41, hvilket i det närmaste motsvarar omdömet fullt medelmåttig. Medeltalen för femårsperioderna 1876—1900 äro följande:

1876—1880	6.42
1881—1885	6.28
1886—1890	6.82
1891—1895	6.58
1896—1900	6.64

Såsom synes förete dessa tal — om man endast bortser från den första perioden — en oafbruten stegring, ett förhållande som torde innebära att kulturens framsteg göra skörderesultatet i någon mån mindre beroende af väderleken. Att äfven denna sistnämnda skulle småningom ställa sig något fördelaktigare, ligger visserligen ej helt och hållet utom möjlighetens gränser.

II.

Quantitativ beräkning af uppgifterna om 1901 års skörd.

Till grund för den kvantitativa skördeberäkningen läggas, enligt hvad förut blifvit anmärkt, dels Hushållningssällskapens meddelanden om utsädesmängden, dels de för hvarje länsmansdistrikt insända uppgifterna om skördadt korntal.

De senaste uppgifter om utsädet, som vid uppgörandet af denna beräkning föreligga för riket i dess helhet, förskrifva sig från år 1899. Dock kunna icke dessa obetingadt få begagnas för att angifva äfven 1901 års utsäde. Erfarenheten visar nämligen, att åtminstone i fråga om en del kulturväxter en ganska jemnt fortgående förändring med afseende på odlingens omfattning eger rum, och denna faktor måste äfven tagas med i beräkningen. För att närmare lära känna ifrågavarande förhållande beträffande de senaste åren har, i likhet med hvad förut egt rum, upprättats efterföljande öfversigt öfver förändringarna i utsädesmängden, i %.

Bland de här uppräknade mera betydande växtslagen visa *höstvetete* och *potatis* samt, med ett enda undantag, äfven *höstråg* och *blandsäd* en årligen fortgående ökning af utsädesmängden, och kan med fog antagas, att deras utsäde ökats på enahanda sätt åren 1900 och 1901 som åren förut. Motsatt antagande kan deremot göras i fråga om *ärter*.

Vid beräkning af utsädesmängden år 1901 af nämnda fem växtslag, eller höstvetete, höstråg, blandsäd, ärter och potatis,

Förändringar i utsädesmängden, i %.

Ökning +; minskning —.

	Från 1894 till 1895.	Från 1895 till 1896.	Från 1896 till 1897.	Från 1897 till 1898.	Från 1898 till 1899.
Hvete, höst-	+ 0.12	+ 0.48	+ 1.52	+ 2.78	+ 1.42
» vår-	+ 4.10	+ 0.56	— 2.85	+ 3.77	+ 9.77
Råg, höst-	+ 1.02	+ 0.69	+ 0.44	+ 0.54	— 0.27
» vår-	+ 9.09	+ 6.62	— 1.06	+ 2.52	+ 7.70
Korn	+ 0.19	— 1.29	+ 0.12	+ 0.64	— 0.62
Hafre	+ 0.98	— 1.60	+ 0.01	+ 0.02	— 0.87
Blandsäd	+ 2.70	+ 0.99	+ 0.76	+ 1.79	— 0.18
Ärter	— 2.10	— 4.07	— 1.91	— 1.79	— 2.19
Bönor	— 0.77	+ 2.88	+ 3.25	— 0.96	— 1.76
Vicker	+ 2.76	— 2.24	— 0.83	— 1.59	+ 0.26
Bohvetete	— 14.97	— 9.86	+ 9.90	— 2.87	— 3.88
Raps	+ 2.17	— 53.19	+ 9.09	— 4.17	— 21.74
Potatis	+ 1.13	+ 0.29	+ 0.05	+ 1.08	+ 0.28

hafva, i öfverensstämmelse med hvad förut vid sådana beräkningar egt rum, de i Hushållningssällskapens berättelser för dem angifna utsäden för år 1899 ökats eller minskats med två gånger det procenttal, som utgör medeltalet af tabellens siffror för de fem åren 1895—1899, eller ökats för höstvetete med 2.53 %, för höstråg med 0.97 %, för blandsäd med 2.44 % och för potatis med 1.13 %, men minskats för ärter med 4.82 %. För öfriga växtslag hafva 1899 års utsädessiffror blifvit bibehållna. I enlighet med hvad nu blifvit anfördt, har en beräkning af 1901 års *utsädesbelopp* länsvis blifvit utförd, hvilken för hela riket gifvit följande tal:

	Utsäde.
Hvete, höst-	186,850 hektoliter.
» vår-	17,313 »
Råg, höst-	1,056,859 »
» vår-	24,942 »
Korn	683,128 »
Hafre	3,290,758 »
Blandsäd	433,925 »
Ärter	73,081 »
Bönor	12,117 »
Vicker	39,675 »
Bohvetete	390 »
Potatis	2,963,677 »

Härvid äro då äfven vederbörliga afdrag gjorda för de fall, när inom ett distrikt antingen helt och hållet eller delvis skördats grönfoder. Minskningen af utsädesmängden har af denna anledning utgjort för vicker 22,429 hektoliter (36.1 %), för ärter 581 hektoliter (0.8 %), för hafre 11,198 hektoliter (0.3 %) och för blandsäd 5,510 hektoliter (1.3 %). Utsädet af bönor har af samma anledning jemväl minskats, men endast i mycket ringa grad.

Beträffande den obetydliga rapsodling, som inom riket bedrivnes, hafva för året inga skördeuppgifter lemnats, hvarför uppgiften om det för detta växtslag beräknade utsädet här utslutits.

helhet. Sålunda har korntalet för höstvetete ökat i alla län, med undantag endast för Kronobergs samt Göteborgs och Bohus. Likaledes genomgår minskningen af korntalet för potatisen alla län, med ett enda nämnvärdt undantag, nämligen Malmöhus län. Å andra sidan må ej lemnas oanmärkt, att förändringarna i medelkorntalen för ett och annat län i vissa fall högst väsentligt avvika från de för riket angifna. Exempelvis har höstvetetet i Vestmanlands län ökat sitt korntal med 0.76 (i Gefleborgs län med ända till 1.09) och kornet med 0.35, höstrågen i Kopparbergs län med 0.72, hafren i Gefleborgs, Vesternorrlands och Norrbottens län med 0.30 och blandsäden i Elfsborgs län med 0.35. Deremot har korntalet för höstrågen i Norrbottens län minskats med 0.97 och för potatisen i Blekinge län med 0.36.

Tydligt är, att genom användningen af dessa nya medelkorntal för beräkningen af de i senare delen af tabell A meddelade relativa uttryck för 1901 års korntal erhållits andra värden, än som skulle hafva blifvit fallet, om de förut begagnade medelkorntalen äfven nu bibehållits, i det nämligen potatisen skulle hafva ställt sig något ogynnsammare, de allra flesta sädesslagen deremot öfver hufvud något fördelaktigare, än hvad tabellen utvisar. För höstvetetet skulle i sådant fall det relativa talet för riket hafva blifvit 101, för höstrågen 100, för blandsäden 92 och för potatisen 81. I alla händelser äro avvikelserna, om de ock beträffande höstvetetet samt i några län äfven andra sädesslag ej böra lemnas alldeles utom räkningen, icke af den betydelse, att de i stort sedt verka störande på jämförligheten mellan de relativa talen för år 1901 och för förutgångna år.

Af tabell A framgår i öfrigt, att i fråga om riket i dess helhet 1901 års korntal endast för de föga betydande sädesslagen vårhvete och bohvete uppnått medelkorntalet, ehuru väl äfven korntalen för rågen och börnorna endast obetydligt understiga detsamma. Korntalet för hafren åter är 7 %, för potatisen 18 % och för ärterna ända till 26 % lägre än medelkorntalet.

Sammanföras växtslagen *gruppvis*, blifva korntalen år 1901, jämförda med medelkorntalen för åren 1881—1900:

	Korntal år 1901.	Medelkorntal 1881—1900.	Korntalet 1901 i % af medel- korntalet.
Höstsäd	7.80	7.49	97
Vårstråsäd	6.81	6.75	93
Baljväxter	4.70	5.91	80
Potatis	5.50	6.69	82

Att, trots den kvantitativa underlägsenhet hos 1901 års sädes- och potatisskörd, som denna sammanställning ådagalägger, årets skörd i dess helhet kunnat tilldelas det allmänna omdömet medelmåttig, är att tillskrifva dels det förmånliga utfallet af foder-, särskildt höskörden, dels ock skördens beskaffenhet, hvilken öfver hufvud uppgifves vara god.

I fråga om skördentaflet inom olika *landsdelar* framgår af tabell A, att de relativt lägsta korntalen i allmänhet erhållits i de fyra länen omkring Mälaren, de högsta deremot i de fyra nordligaste länen. Potatisen har i endast fyra län nått korntal uppgående till eller öfverstigande medelkorntalet. Sämst har skörden af denna rotfrukt utfallit i Södermanlands län, der den icke ens motsvarar hälften af nämnda medeltal.

Potatisen är, enligt tabell 1, till beskaffenheten öfver hufvud taget god, ehuru den på vissa ställen blifvit något skadad af torröta.

Öfriga rotfrukter hafva gifvit nära medelmåttig skörd, sockerbetorna dock medelmåttig.

Spånadsväxter hafva afkastat i frö 3.2 kornet och i tåga nära medelmåttig skörd.

Höskörden från odlad jord har, ehuru på grund af torkan nästan öfverallt endast en skörd kunnat tagas, blifvit till mängden fullt medelmåttig och till beskaffenheten god, i åtskilliga län utmärkt, samt från naturlig äng till mängden något öfver medelmåttan och till beskaffenheten god, i några län mycket god.

Halmafkastningen har af höstsäden blifvit fullt medelmåttig och af vårsäden medelmåttig, begge slagen af god beskaffenhet.

Sädestillyången kan anses fullt tillräcklig, dock icke tillräcklig i Dalarna och Norrland.

Fodertillgången är öfver hufvud tillräcklig.

Bergningsvädret har öfverallt varit så gynnsamt, som gerna kan vara möjligt.

I tabell 2 meddelas resultaten af de beräkningar, som verkstälts rörande den inbergade skördens kvantitet, hvarjemte motsvarande uppgifter lemnas för de närmast föregående fem åren äfvensom i medeltal för sistförflutna årtionde.

Skördetalen för olika grupper äro enligt tab. 2 följande:

	Skörd 1901. Hektoliter.	Medelskörd 1891—1900. Hektoliter.	1901 års skörd i % af medelskörden.
Höstsäd	9,074,700	9,360,700	97
Vårstråsäd	28,065,600	30,770,200	91
Baljväxter	586,300	834,400	70
Summa säd	37,726,600	40,965,300	92
Potatis	16,306,100	18,979,200	86

Sädesskörden har alltså blifvit $3\frac{1}{4}$ millioner och potatisskörden $2\frac{2}{3}$ millioner hektoliter mindre än medelskörden åren 1891—1900. För höstsäden är skillnaden icke särdeles stor och i fråga om baljväxterna visserligen relativt taget mycket betydande, men med hänsyn till den mindre omfattning, i hvilken odling af dessa växtslag eger rum, utan större inflytande på hela sädesskörden mängd. Årets mindre förmånliga resultat beträffande sädesskörden är således hufvudsakligen att tillskrifva vårsäden. Visserligen har skörden af de härvid föga betydande vårhvete och vårrågen öfverstigit medeltalet för åren 1891—1900, men såväl kornet som hafren och blandsäden hafva lemnat skörd under nämnda medeltal. För kornet, hvaraf ej mindre än 35 % af årets skörd kommer på de fem norrländska länen, stannar skillnaden emellertid vid $\frac{1}{4}$ million hektoliter (eller 5 % af medelskörden) och för blandsäden likaledes vid $\frac{1}{4}$ million (eller 7 %). Hafren deremot har lemnat en skörd, som är $2\frac{1}{4}$ millioner hektoliter (eller 10 %) mindre än medeltalet.

Öfver sädesslagens medelvigt i kilogram för 1 hektoliter lemnas i tabell B (sid. 11) uppgifter bland annat dels i medeltal för åren 1881—1900 och dels för år 1901. Nämnda tjuguarmedeltal, som här för första gången införts i stället för de i näst föregående berättelser begagnade viktssiffrorna för åren 1876—1895, öfverstiga dessa senare, hvad hela riket beträffar, för alla sädesslag utom börnorna. Beträffande råg och vicker uppgår ökningen till 0.5 kg., för hvete, korn och blandsäd till 0.3 kg. samt för hafre och ärter till 0.2 kg. På grund häraf komma äfven viktstalen för år 1901 att ställa sig, relativt taget, i någon mån lägre, än hvad blifvit händelsen, om de förra normaltal

Totalvigten af samtlige sædeslag.

lägre vigtstal än under de tjugu åren 1881—1900 för alla sædeslag uppvisa Kronobergs samt, ehuru möjligen med undantag för blandsäd, bönor och vicker, Skaraborgs län. Ett motsatt förhållande eger deremot rum med Göteborgs och Bohus län (frånsedt blandsäden) samt, med få undantag, alla de norrländska länen.

Sammanställas de nu i tabell B lemnade vigtsbestämmelserna med den beräknade skördemängden, erhållas uppgifter om totalvigten af de särskilda sædeslagen. De häröfver gjorda beräkningarna äro, i likhet med hvad åren 1897—1900 varit fallet, länsvis sammanförda i tabell C.

Enligt denna kan totalvigten af samtlige sædeslag år 1901 uppskattas till 21,432,480 deciton, mot 23,414,670 deciton i medeltal för åren 1891—1900. Fördelade i olika grupper, blifva skördetalen följande:

	Skörd 1901. Deciton.	Medelskörd 1891—1900. Deciton.	1901 års skörd i % af medelskörden.
Höstaüd	6,715,750	6,885,550	98
Vårstråså	14,256,700	15,875,710	90
Baljväxter	460,030	653,410	70
Summa	21,432,480	23,414,670	92

Vid jemförelse med den förut lemnade sammanställningen öfver sædeslagens rymd visar höstaüden något högre, vårstråsåden deremot något lägre procenttal, och beror vårstråsådens underlägsenhet i detta hänseende uteslutande på de låga vigttalen för hafren. I sjelfva verket är den skördade hafrens totalvigt 13 % lägre än tioårsmedeltalet.

Tab. C. Sædeskördens beräknade vigt år 1901.

L ä n.	Hvete. (Höst- och vår-.)	Råg. (Höst- och vår-.)	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor och vicker.	Summa.
	D e c i t o n (= 100 kilogram).							
Stockholms stad	—	—	¹⁾ 60	¹⁾ 230	¹⁾ 60	¹⁾ 80	—	430
Stockholms län	86,100	¹⁾ 268,710	64,300	277,020	73,560	41,690	19,520	830,900
Uppsala län	82,150	211,910	140,200	173,300	85,440	20,300	5,990	719,290
Södermanlands län	90,980	¹⁾ 242,210	36,090	422,850	73,130	18,920	¹⁾ 11,580	805,760
Östergötlands län	127,250	445,670	168,350	413,460	374,950	25,340	30,650	1,585,670
Jönköpings län	7,960	285,260	38,030	571,570	6,250	2,730	¹⁾ 1,550	913,350
Kronobergs län	¹⁾ 690	207,010	85,390	410,110	¹⁾ 1,560	370	—	705,130
Kalmar län	47,950	386,000	124,560	377,570	8,430	8,470	3,440	956,420
Gotlands län	54,300	124,280	158,340	17,510	15,250	3,030	¹⁾ 230	372,940
Blekinge län	20,020	¹⁾ 170,410	35,400	189,350	¹⁾ 13,230	¹⁾ 1,890	¹⁾ 9,980	390,280
Kristianstads län	64,720	469,410	196,180	421,080	205,970	16,030	¹⁾ 9,450	1,332,840
Malmöhus län	327,080	524,920	717,970	735,080	651,300	35,360	24,240	3,015,950
Hallands län	42,130	282,530	49,390	564,290	34,100	2,390	¹⁾ 14,120	988,950
Göteborgs och Bohus län	11,580	¹⁾ 136,860	55,240	426,500	13,470	4,650	43,940	602,240
Elfsborgs län	21,080	353,910	14,990	1,044,340	¹⁾ 10,170	8,270	¹⁾ 6,990	1,459,750
Skaraborgs län	75,720	506,690	42,160	1,127,930	23,370	22,490	14,680	1,813,040
Vermlands län	8,460	410,290	7,240	609,500	3,700	4,740	¹⁾ 150	1,044,080
Örebro län	49,850	215,240	25,220	528,920	10,950	4,100	¹⁾ 3,760	838,040
Vestmanlands län	65,000	191,190	28,470	382,500	38,070	13,320	4,160	722,710
Kopparbergs län	6,150	168,790	21,820	334,140	23,390	¹⁾ 2,040	—	556,390
Gefleborgs län	¹⁾ 1,190	¹⁾ 42,950	173,620	247,190	13,620	5,460	¹⁾ 1,240	485,270
Vesternorrlands län	—	21,640	252,350	95,400	¹⁾ 6,560	1,190	¹⁾ 150	377,290
Jemtlands län	—	12,990	128,450	16,850	2,570	11,350	—	172,210
Vesterbottens län	—	7,420	253,340	14,190	2,610	—	—	277,560
Norrbottnens län	—	11,710	191,690	32,150	¹⁾ 500	—	—	236,050
Hela riket år 1901	²⁾ 1,190,360	²⁾ 5,698,000	3,008,850	9,838,030	1,692,210	254,210	⁴⁾ 205,820	21,432,480
» » » 1900	1,461,540	6,768,470	3,366,350	11,928,290	2,266,530	393,640	285,440	26,470,260
» » » 1899	1,237,160	5,593,410	2,608,130	8,957,750	1,762,040	321,620	207,950	20,688,060
» » » 1898	1,242,130	5,424,370	3,303,780	11,917,260	2,062,870	324,850	248,290	24,523,550
» » » 1897	1,268,210	6,102,460	3,219,950	9,916,980	1,889,800	418,680	250,610	23,066,690
» » » 1896	1,288,250	6,198,660	3,207,670	9,448,510	1,748,950	426,230	238,780	22,557,050
Medeltal åren 1891—1900	²⁾ 1,231,950	²⁾ 5,799,110	3,146,360	10,740,060	1,843,780	402,210	⁴⁾ 251,200	23,414,670

¹⁾ Då uppgifter om vigt per hektoliter saknats för något län, har vid beräkningen af totalvigten medelvigten för riket af det ifrågavarande sædeslaget i stället användts. — ²⁾ Häri ingå för år 1901 hösthvete med 1,111,580 och vårhvete med 78,780 deciton och för åren 1891—1900 hösthvete med 1,161,660 och vårhvete med 70,390 deciton. — ³⁾ Häri ingå för år 1901 höstråg med 5,604,170 och vårråg med 93,830 deciton och för åren 1891—1900 höstråg med 5,723,890 och vårråg med 75,220 deciton. — ⁴⁾ Häri ingå för år 1901 bönor med 55,930 och vicker med 149,890 deciton och för åren 1891—1900 bönor med 57,550 och vicker med 193,650 deciton.

Det mindre förmånliga utfallet af vårsädesskörden i förhållande till höstsädesskörden verkar någon förändring i de procenttal, hvarmed dessa sädesslag enligt regel ingå i rikets sädesskörd. De olika gruppernas andel i denna utgör nämligen:

	År 1901.		Medeltal 1891—1900.	
	Efter rymd.	Efter vigt.	Efter rymd.	Efter vigt.
Höstsäd	24.1	31.8	22.9	29.4
Vårsträsäd	74.4	66.5	75.1	67.8
Baljväxter	1.5	2.2	2.0	2.8
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0

Uppgifter om *rostens* härjningar äro visserligen icke å formuläret för skörderapporterna begärda, men pläga likväl lemnas. För år 1901 förmäles om sådan skada blott från sex länsmansdistrikt i Kalmar, Blekinge och Kristianstads län, nämligen från två beträffande såväl höst- som vårhvete, från ett i fråga om hösthvete, från ett i fråga om vårhvete samt från två beträffande hafren.

Stockholm den 19 november 1901.

Underdånigt

KARL SIDENBLADH.

e. f.

Hugo Burström.

Tab. 1.

Sammandrag af kronolänsmännens

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.		17.		18.												
															Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsaad.	Årer.	Bönor.	Vicker.	Bohve.	Raps.	Potatis.	Potatisens beskaffenhet.	Skörd af øfrige rotfrukter.	Skörd af lin och hampa.	
															Höst.	Vår.	Höst.	Vår.												Frø:	Spånadsämne.
K o r n t a l.																															
1	Stockholms stad ¹⁾	8·17	5·50	8·33	—	5·17	3·67	4·00	5·33	—	—	—	—	2·67	—	—	—	—	—	—											
2	Stockholms län	6·69	5·70	7·24	7·00	5·52	5·84	4·88	4·68	4·05	4·87	—	—	3·44	Mestadels god.	Betydligt under medelmåttan.	3·0	Under medelmåttan.													
3	Uppsala län	6·31	5·08	6·83	—	5·85	4·91	4·65	3·39	3·00	3·58	—	—	3·31	Delvis mindre god.	Betydligt under medelmåttan.	3·0	Medelmåttig.													
4	Södermanlands län	7·07	5·14	7·45	4·00	5·02	6·38	5·82	3·79	4·12	3·84	—	—	2·88	God.	Ringa.	2·5	Under medelmåttan.													
5	Östergötlands län	7·87	6·28	7·86	4·75	7·11	6·08	6·74	3·18	—	4·20	—	—	4·48	I allmänhet god.	Under medelmåttan.	—	—													
6	Jönköpings län	7·88	5·15	6·68	4·90	5·09	5·69	5·08	3·67	—	4·06	—	—	5·72	I allmänhet god, delvis småväxt.	Under medelmåttan.	3·0	Nära medelmåttig.													
7	Kronobergs län	5·00	5·00	6·30	5·20	4·60	6·12	6·00	4·25	—	—	—	—	5·25	I allmänhet god, delvis småväxt.	Under medelmåttan.	3·3	Medelmåttig.													
8	Kalmar län	6·21	5·08	6·13	5·07	4·54	5·56	5·61	3·70	—	5·49	3·50	—	4·29	I allmänhet god, på en del ställen røtskadad.	Nära medelmåttig.	3·4	Medelmåttig.													
9	Gotlands län	6·49	—	5·62	—	5·50	5·52	5·56	4·13	—	6·50	—	—	4·84	Småväxt på grund af torkan.	Öfver medelmåttan.	—	—													
10	Blekinge län	7·17	5·60	5·71	4·62	5·51	5·02	5·15	5·08	—	5·41	5·03	—	5·15	I allmänhet god, delvis røtskadad.	Medelmåttig (jempl af sockerbeter).	3·9	Medelmåttig.													
11	Kristianstads län	7·46	5·82	7·08	6·03	7·76	6·92	7·10	6·32	6·69	5·76	5·68	—	6·30	I allmänhet god.	Medelmåttig (jempl af sockerbeter).	3·4	Medelmåttig.													
12	Malmöhus län	9·59	8·91	8·31	6·29	8·92	8·83	9·59	6·36	—	6·91	3·69	—	6·46	Mestadels god, delvis skadad af torkan.	Medelmåttig (jempl af sockerbeter).	4·0	Öfver medelmåttan.													
13	Hallands län	7·42	6·97	7·31	4·40	6·69	7·71	6·98	6·29	7·71	6·18	5·00	—	5·31	Delvis mindre god på grund af torkan.	Under medelmåttan (af sockerbeter medelmåttig).	5·0	Medelmåttig.													
14	Göteborgs och Bohuslän	7·50	5·74	7·76	6·03	6·49	5·70	6·13	5·30	5·60	5·15	—	—	7·07	God.	Under medelmåttan.	3·3	Nära medelmåttig.													
15	Elfsborgs län	7·52	6·27	7·42	5·64	6·13	5·78	6·81	7·08	8·00	6·26	—	—	6·27	God.	Under medelmåttan.	3·3	Nära medelmåttig.													
16	Skaraborgs län	6·81	5·43	6·55	4·24	5·87	5·40	6·05	4·17	3·65	4·36	—	—	5·31	Mestadels god.	Betydligt under medelmåttan.	3·1	Nära medelmåttig.													
17	Vermlands län	8·22	7·70	9·06	—	5·59	5·61	5·84	5·00	—	4·33	—	—	6·78	God.	Ringa.	—	Medelmåttig.													
18	Örebro län	7·29	4·38	7·81	4·00	5·93	6·70	5·86	2·43	4·92	3·88	—	—	4·26	Mestadels god, delvis småväxt.	Under medelmåttan.	3·2	Nära medelmåttig.													
19	Vestmanlands län	6·75	—	7·44	—	5·81	6·01	4·40	3·58	—	5·31	—	—	3·87	God.	Betydligt under medelmåttan.	2·0	Under medelmåttan.													
20	Kopparbergs län	7·77	5·30	10·80	—	6·28	5·81	7·18	4·67	—	—	—	—	5·93	God.	Nära medelmåttig.	2·0	Nära medelmåttig.													
21	Gefleborgs län	10·49	4·50	8·99	6·00	7·86	7·21	7·61	6·26	3·50	6·50	—	—	6·41	I allmänhet god.	Under medelmåttan.	2·0	Nära medelmåttig.													
22	Vesternorrlands län	—	—	8·70	6·25	7·69	7·48	7·24	5·54	—	5·50	—	—	7·01	Mestadels meget god.	Något öfver medelmåttan.	—	Något öfver medelmåttan.													
23	Jemtlands län	—	—	10·06	—	7·63	7·79	6·97	6·70	—	—	—	—	7·77	Mycket god.	Medelmåttig.	—	—													
24	Vesterbottens län	—	—	9·28	6·52	7·30	6·39	7·43	—	—	—	—	—	8·20	God, på sine ställen synnerligen god.	Medelmåttig.	5·0	Medelmåttig.													
25	Norrbottnens län	—	—	13·47	—	6·70	10·41	8·17	—	—	—	—	—	7·74	God.	Nära medelmåttig.	—	—													
	Hela riket år 1901	7·67	6·00	7·25	5·20	6·90	6·10	7·02	4·42	5·72	4·88	5·13	—	5·50	Mestadels god.	Nära medelmåttig (af sockerbeter medelmåttig).	3·2	Nära medelmåttig.													
	» » » 1900	9·49	6·78	8·54	5·65	7·69	7·39	9·10	6·75	6·36	7·04	5·43	—	8·28																	
	» » » 1899	8·38	5·70	7·07	4·93	6·10	5·76	7·27	5·50	5·38	5·20	4·59	—	4·07																	
	» » » 1898	8·69	6·36	7·09	5·12	7·69	7·61	8·61	5·57	6·88	6·44	4·95	—	4·63																	
	» » » 1897	8·87	5·74	7·85	5·02	7·29	6·07	7·81	6·34	5·19	6·22	5·24	150	6·77																	
	» » » 1896	9·10	5·88	8·18	5·22	7·42	5·92	7·42	6·16	5·84	5·69	4·90	—	7·79																	

¹⁾ Kornatalen for Stockholms stad äro beräknade efter de for kringliggande länsmandistrikt angifna talen.

rapporter om skörden år 1901.

19.		20.		21.		22.		23.		24.		25.	
Höskörden				Halmkastningen.				Sädestillgången.		Fodertillgången.		Bergningsvädrets beskaffenhet.	
från odlad jord.	från naturlig äng.			Höstsädes-.	Vårsädes-.								
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Under medelmåttan.	Tillräcklig.	Under medelmåttan.	Tillräcklig.	Under medelmåttan.	Knappt tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				1
Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Betydligt under medelmåttan.	Tillräcklig.	Under medelmåttan.	Tillräcklig.	Under medelmåttan.	Otillräcklig.	Särdeles gynsamt.				2
Under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Medelmåttig.	Medelmåttig.	Af höstsäden något öfverskott; af vårsäden tillräcklig.	Medelmåttig.	Af höstsäden något öfverskott; af vårsäden tillräcklig.	Medelmåttig.	Knapp.	Särdeles gynsamt.				3
Nära god.	Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Något öfverskott.	Fullt medelmåttig.	Något öfverskott.	Fullt medelmåttig.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				4
Nära god.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				5
Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Mestadels tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Mestadels tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				6
Nära god.	Öfver medelmåttan.	Något öfver medelmåttan.	Något under medelmåttan.	Öfverskott.	Något under medelmåttan.	Öfverskott.	Något under medelmåttan.	Tillräcklig.	Mycket gynsamt.				7
Fullt medelmåttig.	Öfver medelmåttan.	Nära god.	Nära god.	Öfverskott.	Nära god.	Öfverskott.	Nära god.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				8
Nära god.	Öfver medelmåttan.	Nära god.	Fullt medelmåttig.	Tillräcklig.	Fullt medelmåttig.	Tillräcklig.	Fullt medelmåttig.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				9
Öfver medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				10
God.	Nära god.	Nära god.	Nära god.	Öfverskott.	Nära god.	Öfverskott.	Nära god.	Fullt tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				11
Nära medelmåttig.	Medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Under medelmåttan.	Öfverskott.	Under medelmåttan.	Öfverskott.	Under medelmåttan.	Knapp.	Mycket gynsamt.				12
Fullt medelmåttig.	Något öfver medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				13
Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				14
Öfver medelmåttan.	Medelmåttig.	Fullt medelmåttig.	Något öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Något öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Något öfver medelmåttan.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				15
Öfver medelmåttan.	Något öfver medelmåttan.	Nära god.	Medelmåttig.	Tillräcklig.	Medelmåttig.	Tillräcklig.	Medelmåttig.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				16
Öfver medelmåttan.	Något under medelmåttan.	Öfver medelmåttan.	Något öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Något öfver medelmåttan.	Öfverskott.	Något öfver medelmåttan.	Något öfverskott.	Synnerligen gynsamt.				17
Något under medelmåttan.	Något under medelmåttan.	Medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Knappt tillräcklig.	Mycket gynsamt.				18
Något under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Något under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Otillräcklig.	Nära medelmåttig.	Otillräcklig.	Nära medelmåttig.	Ej fullt tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				19
Något under medelmåttan.	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Mestadels otillräcklig.	Nära medelmåttig.	Mestadels otillräcklig.	Nära medelmåttig.	Otillräcklig.	Särdeles gynsamt.				20
Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Något öfver medelmåttan.	Något öfver medelmåttan.	Knappt tillräcklig.	Något öfver medelmåttan.	Knappt tillräcklig.	Något öfver medelmåttan.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				21
Fullt medelmåttig.	Något öfver medelmåttan.	Medelmåttig.	Medelmåttig.	Ej fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Ej fullt tillräcklig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				22
Fullt medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Nära medelmåttig.	Ej fullt tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Ej fullt tillräcklig.	Nära medelmåttig.	Tillräcklig.	Synnerligen gynsamt.				23
Medelmåttig.	Medelmåttig.	Under medelmåttan.	Under medelmåttan.	Otillräcklig.	Under medelmåttan.	Otillräcklig.	Under medelmåttan.	Knappt tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				24
Fullt medelmåttig.	Något öfver medelmåttan.	Fullt medelmåttig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig, i Dalarne och Norrland ej tillräcklig.	Medelmåttig.	Fullt tillräcklig, i Dalarne och Norrland ej tillräcklig.	Medelmåttig.	Tillräcklig.	Särdeles gynsamt.				25

Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1901.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
L ä n.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bo- hvete.	Rapa.	Potatis.
	Höst-.	Vår-.	Höst-.	Vår-.									
H e k t o l i t e r.													
Stockholms stad	1)	1)	1)	—	100	500	100	100	—	—	—	—	1,800
Stockholms län	107,900	1,400	365,800	300	101,100	583,200	133,500	52,500	3,000	23,200	—	—	480,000
Uppsala län	101,500	2,500	293,100	—	212,100	365,600	153,400	25,500	1,000	6,400	—	—	277,900
Södermanlands län	113,900	3,300	332,600	100	55,700	866,500	133,700	23,800	700	14,400	—	—	235,900
Östergötlands län	148,300	14,400	606,700	1,400	261,000	906,700	738,100	31,600	—	38,900	—	—	654,200
Jönköpings län	7,100	3,300	367,600	20,900	57,700	1,218,700	12,500	3,600	—	2,000	—	—	881,400
Kronobergs län	200	700	276,600	15,200	137,500	921,600	2,800	500	—	grönf.	—	—	841,400
Kalmar län	51,300	10,100	512,500	5,000	189,300	828,000	15,900	10,600	—	4,200	100	—	696,900
Gotlands län	70,800	—	174,300	—	238,100	39,800	25,200	3,700	—	300	—	—	250,000
Blekinge län	23,300	2,600	219,700	16,300	59,000	316,700	23,800	2,400	—	12,900	1)	—	852,200
Kristianstads län	82,100	1,200	605,200	29,400	298,600	915,400	387,900	20,500	1,000	10,900	1,400	—	1,850,400
Malmöhus län	402,700	7,200	694,400	3,800	1,071,600	1,473,100	1,085,500	44,700	—	30,000	300	—	1,329,500
Hallands län	33,400	20,200	370,100	9,000	76,100	1,144,600	59,000	3,000	12,600	5,100	200	—	522,400
Göteborgs och Bohus län	9,200	5,600	184,700	2,300	84,600	870,400	26,000	6,100	48,900	5,500	—	—	572,700
Elfsborgs län	10,300	17,500	462,900	18,800	25,500	2,245,900	18,300	10,700	700	8,300	—	—	1,378,600
Skaraborgs län	91,400	6,200	701,900	5,200	66,700	2,517,700	40,500	28,800	200	20,500	—	—	1,103,300
Vermlands län	9,600	1,500	560,500	—	14,200	1,366,600	7,400	6,200	—	200	—	—	1,128,500
Örebro län	59,500	4,700	289,100	1,000	38,100	1,120,600	19,900	5,100	1,200	3,600	—	—	433,700
Vestmanlands län	84,200	—	267,400	—	46,000	800,200	67,500	17,100	—	5,500	—	—	246,300
Kopparbergs län	7,000	1,200	236,400	—	37,100	726,400	44,900	2,600	—	grönf.	—	—	506,400
Gefleborgs län	1,200	300	60,200	200	276,900	505,500	25,500	6,800	1)	1,600	—	—	535,600
Vesternorrlands län	—	—	31,500	300	422,700	201,700	11,800	1,700	—	200	—	—	651,600
Jemtlands län	—	—	19,100	—	209,200	36,800	5,000	15,700	—	—	—	—	256,400
Vesterbottens län	—	—	10,500	600	416,000	34,100	5,600	—	—	—	—	—	448,100
Norrbottnens län	—	—	17,000	—	315,800	70,200	900	—	—	—	—	—	170,900
Rikets skörd år 1901	1,414,900	103,900	7,659,800	129,800	4,710,700	20,076,500	3,044,700	323,300	69,300	193,700	2,000	—	16,306,100
» » » 1900	1,742,100	107,500	9,034,800	130,500	5,210,700	24,411,400	3,993,800	489,700	79,400	289,200	2,200	—	24,643,900
» » » 1899	1,473,800	87,400	7,443,300	110,800	4,119,900	18,923,100	3,121,000	405,800	68,200	204,500	1,900	—	11,955,400
» » » 1898	1,500,000	100,500	7,448,800	116,700	5,217,100	24,814,400	3,721,200	412,300	85,000	236,500	1,900	—	13,575,100
» » » 1897	1,521,100	90,100	8,199,900	116,500	5,040,500	20,605,900	3,356,200	525,400	62,300	260,600	2,200	3,300	19,772,500
» » » 1896	1,558,200	88,300	8,357,900	108,700	5,070,800	19,765,900	3,139,000	538,300	69,500	238,000	2,400	—	22,412,600
Medelskörd åren 1891—1900	1,487,400	93,100	7,873,300	107,000	4,954,900	22,328,600	3,286,600	507,200	73,400	253,800	2,100	2,400	18,979,200

Anm. Härjemte har af vicker i alla län och af åtskilliga andra sädeslag i flere län, synnerligast de norrländska, skördats grönfoder.

1) Skörd angifven, men enligt beräkning icke uppgående till 50 hl. och därför här utesluten.

R é s u m é.

Les renseignements annuels sur les faits de la statistique agricole en Suède sont fournis par deux méthodes. Depuis 1865, les Sociétés agricoles des provinces donnent des chiffres directement reçus des cultivateurs, entre autres des renseignements sur la quantité de la semence ainsi que sur celle de la récolte. Cette méthode est la plus ancienne des deux, mais on n'en peut publier les résultats qu'après l'expiration d'une année au moins. A cause de cela, il a été introduit, depuis 1874, une autre méthode donnant des renseignements immédiatement après la fin de la récolte, bien qu'en chiffres approximatifs. Le calcul se fait de la manière suivante: la quantité ensemencée étant connue par les publications des Sociétés agricoles et les corrections nécessaires y ayant été apportées, on n'a besoin que de demander une appréciation des multiples des grains récoltés dans chaque bailliage (au nombre de 521). Ces chiffres approximatifs, multipliés par la quantité de la semence, donnent les chiffres de la récolte.

C'est par la combinaison des résultats de cette dernière méthode avec les rapports des préfets des provinces qu'on a pu dresser la présente relation — la vingt-huitième de la série.

La récolte de 1901, d'après les rapports des préfets, a été censée *moyenne*. La quantité moissonnée du froment a été presque moyenne, celle du seigle moyenne, celle des autres céréales au-dessous de la moyenne et enfin celle des pommes de terre bien au-dessous de la moyenne. Au contraire, la qualité de toute la récolte a été bonne. Quant au foin, la quantité a été presque au-dessus de la moyenne, et la qualité bonne, en plusieurs endroits excellente.

Le tableau 1 résume les multiples des grains divers par provinces: col. 2 froment d'hiver, col. 3 froment d'été, col. 4 seigle d'hiver, col. 5 seigle d'été, col. 6 orge, col. 7 avoine, col. 8 méteil, col. 9 pois, col. 10 fèves, col. 11 vesces, col. 12 sarrasin, col. 13 colza, col. 14 pommes de terre. Les autres colonnes (15—25) contiennent les appréciations sur la récolte du lin, du fourrage etc.

Le tableau 2 donne les quantités calculées de la récolte. Pour faciliter la comparaison, nous ajoutons aussi les moyennes des dix années précédentes:

	1901.	Moy. de 1891—1900.
	Hectolitres.	Hectolitres.
Froment (col. 2 et 3)	1,518,800	1,580,500
Seigle (col. 4 et 5)	7,789,600	7,980,300
Orge (col. 6)	4,710,700	4,954,900
Avoine (col. 7)	20,076,500	22,328,600
Méteil (col. 8)	3,044,700	3,286,600
Pois (col. 9)	323,300	507,200
Fèves (col. 10)	69,300	73,400
Vesces (col. 11)	193,700	253,800
Pommes de terre (col. 14)	16,306,100	18,979,200

Le tableau A contient, en proportion pour cent des grains récoltés, les relations entre la récolte de 1901 et la moyenne des années 1881—1900.

Les données sur le poids moyen des céréales récoltées sont comprises dans le tableau B. Voici le poids par hectolitre:

	1901.	Moy. de 1881—1900.
Froment d'hiver	78.6 kilogr.	78.1 kilogr.
Seigle d'hiver	73.2 »	72.6 »
Orge	63.9 »	63.4 »
Avoine	46.7 »	47.7 »
Méteil	55.6 »	55.3 »
Pois	78.6 »	79.0 »
Fèves	80.7 »	77.3 »
Vesces	77.4 »	74.6 »

Le poids total de tous les blés et légumineuses récoltés en 1901 a été de 2,143 millions de kilogr.; la moyenne de 1891—1900 représente 2,341 millions de kilogr. Le tableau C en donne des renseignements plus détaillés.

